

Motion till riksdagen

1988/89:K8

av Bengt Kindbom m.fl. (c)

med anledning av prop. 1988/89:67 om

sekretessfrågor inom undervisningsväsendet m.m.

I propositionen föreslås en rad preciseringar vad gäller sekretesskyddet. Syftet är att tillgodose den enskildes intresse men också skapa en rimlig möjlighet till samverkan för den enskildes bästa mellan olika myndigheter och mellan myndigheter och föräldrar.

Det finns skäl att noga understryka föräldraansvaret. Inte minst i den nu aktuella ungdomsdebatten framhålles ofta från skola, socialarbetare och polis att man saknar föräldrarna.

Enligt vår mening är det enbart i undantagsfall som det kan finnas skäl att med hänsyn till den unges situation och allmänna samhällsintressen låta sekretessen också gälla gentemot vårdnadshavaren.

Sekretesskydd för uppgift hos skolpsykolog

I propositionen framhålls att det inte nu finns anledning att utöka sekretessen på skolans område i enlighet med de framställningar som gjorts av bl a psykologförbundet. Vi delar den uppfattningen.

Det finns dock anledning att ytterligare överväga åtgärder som kan lösa vissa sekretessproblem som kan finnas mellan olika myndigheter. Det finns i många fall legitima intressen från olika håll att samverka till den unges bästa. Det gäller såväl föräldrar som skola, socialtjänst, ungdomsverksamhet och polis. I synnerhet är lärarpersonalen viktig. Detta bör ges regeringen till känna.

Sekretessen för uppgifter inom arbetsmarknadsutbildningen m.m.

Uppgifter om den enskildes personliga förhållanden, t.ex. namn och hemadress kan numera i vissa fall skyddas av folkbokföringssekretess också i myndighetsregister. Centerpartiet kräver ett starkare skydd för framförallt hotade och trakasserade kvinnor. Enligt vår uppfattning är det inte meningsfullt att sekretessbelägga uppgifter i ett register om samma uppgift är offentlig i andra register. Att riksdagen sett allvarligt på förföljelse och trakasserier avspeglar sig i att även andra åtgärder än administrativa har vidtagits för att skydda dessa kvinnor. Under den gångna mandatperioden infördes exempelvis lagregler om besöksförbud.

Reglerna om utvidgad folkbokföringssekretess innebär att ett särskilt beslut måste fattas av därtill behörig folkbokföringsmyndighet. Enligt vår uppfattning bör det i de enskilda fallen vara möjligt att med detta beslut som

grund få sekretessen överförd till exempelvis arbetsmarknadsutbildningens administration. Till skillnad från tidigare förslag till åtgärder som haft generell verkan föreslår vi nu att också här beslut fattas i det enskilda fallet.

Mot. 1988/89
K8

Sekretess för uppgifter i namnären den

Föredragande statsråd återupprepar i denna del argumentet att den som verklighensystematiskt försöker få en uppgift om en adresssannolikt förr eller senare lyckas.

När det gäller förstärkt sekretesskydd i namnären den tillstyrker vi det framlagda förslaget. Med hänvisning till vad vi ovan framhållit finns det dock anledning att på nytt pröva förstärkt skydd i namn och adressären den. Även om skyddet i några fall inte kan vara absolut så får samhället aldrig främja möjligheten att nå personer som det uttalat är angeläget att skydda.

Sekretesskydd för uppgifter i bibliotekens låntagarregister

Behovet av offentlighet för låntagaruppgifter i våra folkbibliotek synes inte särskilt angeläget. Våra folkbibliotek har en viktig uppgift i folkbildningen och demokratin. Få torde ha tänkt sig att offentligheten i denna del skulle användas i ren nyfikenhet, sensationslystnad eller – vad än värre är – för att exempelvis förfölja svaga grupper i vårt samhälle.

Statsrådet hänvisar till att risken för att någon "lider men" av att uppgifterna om boklån är offentliga är liten i praktiken. Biblioteksnämnden har samma uppfattning, vilket är naturligt från dess utgångspunkt, bl a vad gäller att motivera ett centralt datasystem. Mot dessa påståenden står de på eget initiativ avgivna remissyttrandena från bibliotekarier och bibliotek lokalt. I dagsläget vägrar vissa bibliotek att lämna ut uppgiften.

Enligt centerpartiets uppfattning är det ett tillräckligt skäl att vissa "lider men" för att dessa uppgifter inte skall vara offentliga. Regeringen bör återkomma med ett förslag till sekretess för låntagaruppgifter i den del det gäller vilka verk som lånats var, när och hur.

Övriga sekretessfrågor

Det är naturligt att sekretessreglerna utvecklas och anpassas med hänsyn till förändringar i samhället. Det är t.ex. angeläget att det i det konkreta vardagsarbetet för enskilda utsatta individer finns en nära samverkan mellan olika myndigheter. Organisatoriskt kan detta byggas upp i direkta samsarbetsgrupper, samverkan i kommundelsnämnder m m. Uppenbart kan det uppstå problem om myndighetspersoner med olika sekretessansvar så nära och direkt samverkar. Detta bör också övervägas i en ytterligare översyn.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställes

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ytterligare översyn av sekretesskyddet vad gäller skolan, namnären den och behovet av nära samverkan mellan myndigheter i vissa fall,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om sekretess för Mot. 1988/89
bibliotekens låntagarregister. K8

Stockholm den 14 februari 1989

Bengt Kindbom (c)

Bertil Fiskesjö (c)

Martin Olsson (c)

Birger Andersson (c)

Stina Eliasson (c)

Ingvar Karlsson (c)

i Bengtsfors